

גליון

דרכי תורת החינוך

שיחות דרשות חינוך ומוסר

שמסר המחנך מודינו הגה"צ

רבי **משה הלוי טורק** זצוק"ל

על פרשת השבוע
לתלמידי תשב"ד

פרשת תזריע

~גליון משולב גם מגליונות משנים קודמות~

גליון 170

שנה ד'

תשפ"ד

הגליון יו"ל
לאור בקשתו הרבה של מו"ז זצוק"ל
אשר ביקש ואף כתב זאת בצוואתו הק'
זו"ל: "ודק בעיקר להזק בעניני חינוך"

לא מוגה

ניתן להודיד את הגליון מידי שבוע
מהאתר של דרשו, בינינו, לדעת

© כל הזכויות שמורות
מכון "זכרו תורת משה"
ברטנודא 9 בני ברק
טלפון: 03-6186876
פקס: 03-5042902
אימייל: 6186876@gmail.com

תמלול והקלדה: הב' מ. בלוי ני"ו
עדיבה: הרה"ג ד' ש. א. בלוי שליט"א
עימוד וגרפיקה: הר' ד. בלוי שליט"א

ניתן לרכוש את הגליון מידי שבוע
מיום ה' בערב אצל משפחת בלוי
רח' ברטנודא 9 ב"ב
בעלות של 2.5 ₪

לקבלת הגליון מידי שבוע במייל
זמן להארות והערות
יש לשלוח מייל למסן.

אנא מכם קודאים יקרים
תרמו בעין יפה עבוד הוצאת והדפסת הגליון
והנציחו את יקירכם בטל' המכון,
או בעמדות נדרים פלוס - ע"ש זכרו תורת משה

נותן לו את השם מצורע, אלא זה רק כאשר האדם נרפא מהצרעת והוא כבר מתקרב לטהרה מטומאתו רק אז קוראת לו התורה את השם מצורע, כמו שכתוב "זאת תהיה תורת המצרע ביום טהרתו והובא אל הכהן, ויצא הכהן אל מחוץ למחנה וראה הכהן והנה נרפא נגע הצרעת מן הצרוע" רק אחרי שהמצרע סבל והוציאו אותו מחוץ למחנה שבוע או שבועיים או שלוש, והיו לו בזיונות גדולים והוא כבר קיבל את העונש שמגיע לו והוא עשה תשובה ונרפא מהנגע צרעת ומעכשיו והלאה הוא כבר יזהר היטב לא להיכשל חלילה רק אז מגלה לו התורה שהוא היה מצורע, היה לו מציאות של מצורע, כי אז זה כבר לא נקרא עליו שם גנאי כי הוא כבר חזר בתשובה והתרפא מצרעתו, ולכן מובן מדוע פרשה בתורה נקראת על שמו כי הוא כבר בעל תשובה אמיתי ובוודאי הוא כבר ישמור ויזהר לא לחטוא יותר, וכאן התורה באה ללמד ולהזהיר אותנו שחלילה לא נקרא ונטביע על אף יהודי ועל אף ילד שנכשל באיזה חטא לקרוא לו בשם "גנב" או "פושע" או בכל שם גנאי אחר, רק אנחנו צריכים לעורר אותו בזהירות ובעדינות שיחזור בתשובה שלימה ולא ח"ו ללכלך ולהטביע עליו שם גנאי.

זכורני שבירושלים עיה"ק ע"י הרכבת היה בית חולים של מצורעים, היה שמה

"וידבר ה' אל משה לאמר, דבר אל בני ישראל לאמר אשה כי תזריע וילדה זכר וטמאה שבעת ימים כימי נדת דותה תטמא" התורה הק' בפרשה שלנו הקדימה תשע פסוקים בעניני טהרת היולדת ואח"כ התורה הק' מדברת עד סוף הפרשה בעניני נגעים, הפרשה נקראת ע"ש ההתחלה ולא ע"ש נגע הצרעת מפני שנגע הצרעת היא עונש שמגיע למי שחטא בחטא לשון הרע או על חטאים אחרים כמו שמובא בחז"ל, וממילא לא ראוי לתת שם לפרשה על דבר שהוא גנאי לכן נקראת הפרשה פרשת תזריע על טהרת היולדת.

נשאלת השאלה מדוע שבוע הבא פרשת מצורע כן נקראת ע"ש המצורע?
 עוד שאלה נשאלת, אם תשימו לב תלמידים אתם תראו דבר מעניין, בכל פרשת תזריע התורה מדברת ברובה על כל סוגי הנגעים שיכולים להיות על האדם, ולא כתוב אפילו פעם אחת את המילה "מצורע" רק התורה אומרת "אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת" וכן כתוב "ואיש או אשה כי יהיה בו נגע" וכן כתוב "וראהו הכהן וטמא אתו" ורק בפרשת מצורע מדביקים על המצורע את השם מצורע, שמעתי פעם מאחד הגדולים שהסביר את העניין הזה שהמילה 'מצורע' מופיע בתורה לא כאשר הכהן רואה שיש לאדם נגע צרעת אז הוא

את ההכרזה מי רוצה לקנות סם חיים ביקש רבי ינאי מהרוכל שיעלה אליו כי הוא רוצה לקנות, ענה לו הרוכל אתה וכל האנשים שחשובים כמוך לא צריכים את הסם חיים שאני מוכר, בכל זאת רבי ינאי הפציר בו שיראה לו איזה סם חיים הוא מוכר, הוציא הרוכל לרבי ינאי ספר תהילים והראה לו פסוק "מי האיש החפץ חיים אוהב ימים לראות טוב, נצור לשונך מרע ושפתיך מדבר מרמה, סור מרע ועשה טוב" אמר רבי ינאי גם שלמה המלך אמר את זה בספר משלי "שמר פיו ולשונו שמר מצרות נפשו" אמר רבי ינאי אף פעם לא הבנתי את הפסוק הזה כ"כ טוב כמו היום, תמיד קראתי את הפסוק הזה מי האיש החפץ חיים וכו' נצור לשונך מרע וכו' ולא הייתי יודע עד כמה שמירת הלשון היא סם חיים עד שהגיע הרוכל הזה והבהיר לי את פירוש הפסוק, שכל איש שחפץ בחיים יקח את הסם חיים דהיינו לשמור לשונו מרע ולבקש שלום, וחלילה לא לעשות מחלוקת בין איש לאשתו ובין אדם לחברו, "מי שלא נזהר בבין אדם לחברו זה יכול להביא עליו חלילה אסון" ומי שזוכה לשמור את פיו ולשונו זוכה להינצל ולהישמר מצרות, צרעת, ומוות, בגלל זה משה רבנו הזהיר את עם ישראל ואמר להם "זאת תהיה תורת המצורע" ולא אמר תורת הנגע הצרעת אלא מצורע הפירוש תורת המוציא שם רע, כדי להזהיר את עם ישראל

גדר גבוה, כמדומני ארבע מטר עם ברזל ומנעולים, כדי שאף אחד חלילה לא יתקרב לבית החולים הזה, וכידוע שיהודי אחד כן התקרב, קראו לו הצדיק רבי אריה לוי זצ"ל, כל שבת ושבת ר' אריה נכנס להביא למצורעים טשולנט וממתקים, שאלו את ר' אריה איך הוא לא מפחד להיכנס שם זה הרי מחלה מדבקת, ר' אריה אמר שבזכות המצווה של חסד ה' ישמור אותנו, וכך היה, אתם שומעים ילדים? ר' אריה לוי זכה שכל הבנים והבנות שלו היו נשואים עם צדיקים גדולים, אחד החתנים שלו המפורסם הוא הגאון הגדול הרב אלישיב, והוא זכה ג"כ שהגאון הגדול רבי חיים קנייבסקי הוא התחתן עם הנכדה שלו, אתם שומעים ילדים מה זוכים בגלל חסד, שהצאצאים שלו הם גדולי עולם, עולם חסד יבנה.

"כל ימי אשר הנגע בו יטמא טמא הוא בדד ישב מחוץ למחנה מושבו" אומר רש"י, בדד ישב - שלא יהיו שאר טמאים יושבים עמו ואמרו רבותינו מה נשתנה משאר טמאים לישב בדד הואיל והוא הבדיל בלשון הרע בין איש לאשתו ובין איש לרעהו אף הוא יבדל, במדרש מסופר מעשה ברוכל שהיה מחזר והולך בעירות הסמוכות לציפורי, והיה מכריז ואומר מי רוצה לקנות סם חיים, ואחד התנאים שקראו לו רבי ינאי ישב ולמד בביתו ושמע

ושפתיך מדבר מרמה, סור מרע ועשה טוב בקש שלום ורדפהו".

"וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר, אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת והובא אל אהרן הכהן או אל אחד מבניו הכהנים" אומר רש"י, אל אהרן וגו' - גזירת הכתוב הוא שאין טומאת נגעים וטהרתן אלא ע"פ כהן, הנביא מלאכי אומר "כי שפתי כהן ישמרו דעת תורה יבקשו מפיו" זה האישיות היחידה שרק אהרן הכהן זכה למה שמשה רבינו לא זכה, שהכהונה שלו נשארת לעולם ועד, אבל המלוכה של משה רבנו רבם של כלל ישראל לא עברו לבנים שלו אלא לתלמידו יהושע, אבל אהרן הכהן זכה "לו ולזרעו עד עולם".

אתם יודעים ילדים שבמדבר היו שש מאות אלף אהלים! ואהרן הכהן הלך מבית לבית, לא היה בית אחד שהוא לא הלך לבקר שם, ואפי' איפה שהוא לא אמר מוסר הוא כבר השפיע על הבית לטובה, שאם היה להם איזה חטא הם אמרו 'אילו אהרן היה יודע שעשינו את החטא הוא מעולם לא היה דורך בבית שלנו' ועי"ז הם עשו תשובה.

כאשר משה רבינו לא רצה לקבל את השליחות להוציא את בני

להיזהר מהחטא של לשון הרע כי אדם שמדבר לשון הרע העונש שלו זה צרעת שזו עבירה נוראה, ומי שנזהר על פיו ולשונו יזכה לחיים בריאים וטהורים ללא נגעים.

הגאון הגדול רבי משה פיינשטיין זצוק"ל שהיה מגדולי הפוסקים בעולם כתב בספרו מעשה נורא, מורה אחד שהיה תלמידו למד עם התלמידים שלו את פרשת וירא והוא התבטא בצורה מאד חריפה על בנות לוט שהתחבאו בתוך מערה מפחד הפיכת סדום והוא אמר בערך את המילים הללו "האחיות המלוכלכות האלו", כותב ר' משה פיינשטיין שהמורה הזה חלם חלום ששתי זקנות באו אליו וצעקו עליו באיזה רשות הוא דיבר עליהם לשון הרע והם נעלמו, למחרת המורה הזה גילה שיש לו פצע מכוער על היד, ר' משה פיינשטיין ששמע שתלמידו חולה הלך לבקרו וכשראה את הפצע אמר ר' משה שזה נראה נגע צרעת, ה' ישמור, התלמיד הזה אחרי חודש הלך לעולמו ה' ירחם, מהסיפור הנורא הזה אנו לומדים שגם בימינו שייך עונש צרעת על דיבור לשון הרע, כמה צריך להיזהר לשמור על הפה שלנו, כמו ששלמה המלך אומר "שמר פיו ולשונו שמר מצרות נפשו" וכמו שאומר דוד המלך בתהילים "מי האיש החפץ חיים אהב ימים לראות טוב, נצר לשונך מרע

מקבלים את התעודה "יורה יורה" "ידין ידין" אחרי שרואים במציאות איך שהרבנים פוסקים הם מקבלים את הרשות לדון ולפסוק הוראות, כמו שאדם שרוצה להיות מוכשר לקבל היתר הוראה ביורה דעה בחושן משפט וכו' צריך להתלמד, כך גם כן בענין לטהר או לטמא נגעים כהנים שרוצים לדעת מתי לטמאות ומתי לטהר הם צריכים ללכת וללמוד אצל ת"ח מומחה שילמד אותם איך לבדוק מה טהור ומה טמא, רק ע"י הפה של הכהן נפסק הדין טהור או טמא, גזירת הכתוב.

תתארו לכם ילדים, אדם מכובד מאד שיש לו כובע המבורג ושעון זהב, אבל רח"ל הוא נכשל בעבירה, הוא הולך לכהן בבושה והוא רוצה שהכהן יסגור את הדלת שאף אחד לא יראה מה שקרה לו, וכשהכהן אומר לו שהוא טמא והוא צריך לצאת מחוץ למחנה הוא רוצה שאם ישאלו את אשתו איפה הוא שהיא תגייד שהוא נסע להבראה לשוויץ, ושלא ידעו שהוא מצורע, ופתאום הוא רואה שהכהן מזמין את התלמידים שלו ומראה להם את מראיה הנגע ומסביר להם אתם רואים את סימני הטומאה כך נראה נגע שצריך לטמאות ולהסגיר אותו לשבוע ימים, התלמידים מבחינים שאותו אדם הוא השכן שלהם, הוא קרוב של זה וזה, אחד אומר שהוא מכיר את אחיין שלו, וכך מתפרסם שהוא

ממצרים, ביום השביעי אמר משה רבנו "שלח נא ביד תשלח" על ידי שליח, מי זה השליח? אהרן, שהקב"ה היה רגיל לדבר איתו דברי נביאות שיגייד אותם לעם ישראל, ובגלל זה משה רבנו פחד שאהרן יקבל חלישות הדעת שהוא נהיה מלך, אמר הקב"ה למשה "וראך ושמח בליבו" אתה לא יודע את הלב הטהור של אהרן, אדם רואה בעיניים אבל הקב"ה רואה בלב, ובגלל זה זכה אהרן הכהן לחושן המשפט, שע"י החושן המשפט הכהנים הגדולים זכו לקבל נבואה, למה אהרן הכהן לא קנה במשה? כי הוא שמח עם הגדלות של האח שלו, ובזה הוא זכה "לו ולזרעו עד עולם", ובגלל זה הוא גם זכה "והובא אל הכהן".

ילדים אתם אולי כבר הייתם פעם בבית דין או בבית הוראה, יושבים שם שלשה דיינים או שלשה רבנים ובאים אנשים לשאול שאלות והם פוסקים הלכות, בצד יושבים אברכים שמתלמדים להיות דיינים או רבנים, הם כבר למדו את ההלכות היטב אבל הם צריכים ללמוד איך פוסקים הלכה למעשה, למשל אם אחד רוצה להיות רב אחראי על כשרות, הוא למד ונבחן על יורה דעה, אם אחד רוצה להיות דיין לפסוק על דיני ממונות הוא למד ונבחן על חושן משפט, ואם אחד רוצה להיות מסדר קידושין הוא למד ונבחן על אבן העזר, בלי ללמוד ולהיבחן לא

עוזרים ומחזקים בפיהם את היולדות שיחזיקו מעמד מהצרות הגדולות שעברו היהודים במצרים במשך כל השעבוד במצרים, שמונים ושתים שנה כמו שמרן החתם סופר עשה את החשבון, אבל בכל זאת מרים שהיה לה פה הקדוש כאשר פעם אחת היא דברה מילה אחת שלא היה בכבודו על אח שלה משה שהיא כל כך אהבה אותו ולא רצתה לדבר בגנותו היא קיבלה צרעת, לכן התורה אומרת לנו לזכור מה שעשה למרים בדרך בצאתם ממצרים, כדי שנלמד מזה שח"ו לא נדבר לשון הרע או דבר גנאי על אף אדם.

זכורני פעם אחת כשהלכתי בירושלים על יד העיר העתיקה מחוץ לחומה ליד שער שכם ראיתי שיש שם מקום שנקרא מערת צדקיהו, ובתנ"ך מסופר למה שימש מערת צדקיהו, למטרה שיוכל לברוח בעת צרה, ולא רחוק משם ליד הר הזיתים יש שם מערה שנקראת יד אבשלום, ועל יד יד אבשלום יש שם עוד מבנה שאומרים שזה היה משמש את המצורעים, שהמקום הזה היה מחוץ לירושלים, זה היה בית שהמצורע ישב בודד, כתוב בתורה "כל ימי אשר הנגע בו יטמא טמא הוא בדד ישב מחוץ למחנה מושבו" אם בן אדם בא והתקרב אליו הוא צריך להגיד לו "לך לך ממני אני טמא, כמו שכתוב "וטמא טמא יקרא" ורק אחרי שהמצורע סבל שמה

מצורע, האדם הזה רוצה לקבור את עצמו מרוב בושה, אתם שומעים ילדים! זה חלק מהעונש של מי שמדבר לשון הרע, בדרך הזה מגיע המצורע לתשובה עד שהוא מתרפא ומביא קרבנות וכך מתכפר לו העבירה.

ידוע שע"י החטא שאדם הראשון שמע לאשתו ועבר על איסור ואכל את מה שהקב"ה אמר לו לא לאכול נפגעו הפה והאוזניים, אמנם הפה אכל דבר לא טוב, אבל לשון הרע הוא לא דיבר, א"כ הוא לא קלקל את כוח הדיבור, הפה שלו נשאר טהור, אבל כאשר אדם מדבר לשון הרע הוא מטמא את הנקודה האחרונה מה שאדם הראשון לא חטא, "איי ילדים, כמה צריך לשמור על הפה שלנו.

הרב דסלר זצ"ל אמר שהוא רואה על הפנים של אדם שאכל סבון, או טשעוועקס, מה זה טשעוועקס? מסמרים, למה התכוון הרב דסלר? על אדם שאכל פעם דבר טרף, או שהוא דיבר דברים אסורים.

"זכור את אשר עשה ה' למרים בצאתך מארץ מצרים" מרים ויוכבד היו המיילדות של עם ישראל במצרים, והם השתמשו בפה שלהם בקדושה, כמו שקראו להם שפחה ופועה ע"ש שהיו

אנחנו נמצאים כבר בחודש ניסן, נשאר לנו עוד פחות משבועיים ליו"ט הגדול חג הפסח, יתן הקב"ה שנזכה להכין את עצמנו לימים הגדולים הבעל"ט, ילדים כדאי לכם מאד להכין שאלות יפים לליל הסדר, יש כ"כ הרבה ספרים יפים על ההגדה של פסח, עכשיו נשאר עוד כמה ימים של הזדמנות להתכונן, מי שינצל את הימים האלו כמו שצריך הוא יצליח לקיים את המצוות של ליל הסדר כהלכתו.

שבוע או שבועיים או שלוש, רק אז מגלים לו שהוא היה מצורע, כמו שכתוב "זאת תהיה תורת המצורע ביום טהרתו והובא אל הכהן ויצא הכהן אל מחוץ למחנה, וראה הכהן והנה נרפא נגע הצרעת מן הצרוע" כאשר אח"כ נרפא המצורע מהנגע אומרים לו אתה היית מצורע, אבל כל זה רק אחרי שהוא כבר לא במצב הנורא הזה והוא התרפא מהנגע.

"מזלא טבא וגדיא יאה"

למע"כ ידידינו

הר"ר יצחק שורץ שליט"א ומשפ'

חתן הרה"ג ר' צבי גומבו שליט"א

לרגל השמחה השרויה במעונם באירוסי הבת - הנכדה בשעטומ"צ

יה"ר שיזכו החתן והכלה לבנות בית נאמן בישראל על אדני התורה והיראה

ויזכו לראות דורות ישרים ומבורכים

ויזכו ההורים ודודנו שליט"א לרוות רוב נחת דקדושה מהם ומכל יוצ"ח

בבריות גופא ונהורא מעליא

מאהלים מעומקא דליבא

מכון "זכרו תורת משה"

"מזלא טבא וגדיא יאה"

למע"כ ידידינו

הר"ר אליעזר קנפלמכר שליט"א ומשפ'

חתן הרה"ג ר' אברהם שמואל גודלבסקי שליט"א ומשפ'

לרגל השמחה השרויה במעונם בהיכנס הבן הנכד לעול תורה ומצוות

יה"ר שיזכה חתן הבר מצווה לעלות מעלה מעלה במעלות התורה והיראה

ויזכו ההורים והסבים לרוות רוב נחת דקדושה ממנו ומכל יוצ"ח

בבריות גופא ונהורא מעליא

מאהלים מעומקא דליבא

מכון "זכרו תורת משה"

הגליון נודב לזכות

חתן הבר מצווה

זאב קנפלמכר ני"ו

בן הר"ר אליעזר קנפלמכר שליט"א וחשפ'

נכד הרה"ג ר' אברהם שמואל גודלבסקי שליט"א וחשפ'

נודב ע"י ידידינו

הרה"ג ר' אברהם שמואל גודלבסקי שליט"א וחשפ'

**ניתן כמות מצומצמת
כל הקודם זוכה**

הגדה של פסח הדפוי הנורתי והחינוכי

ניתן להשיג את ההגדה שי"ל

בעלות של 20 ₪

בבית משפחת בלוי רח' ברטנורא 9 ב"ב

או בפל' 054-8417450 או בטל' 03-6186876

אברהם יעקב הלוי איצקוביץ

רב הקהל שכט הלוי וירושלים ת"ו

חד חזון אוש 25 בני ברוך

בס"ד יום ה' אדר א' ה' תשס"ג

אני קדמני היה בסוף שנת סמיך און לי שלטת ויית זיבה אהל
ספר חובות רחוק ורחוקים אלפי מיליון בל מברקשו ידי אלה
האני און כל שאלתו אביעך א' אורי סגל דמיון וזמני
ע"י בנות המלכות אהבתי אס פניו מאהבת ויהי אהב אליו
אשרו סוף מרומם אהבתי עקב מנהגו ונבנה אהבתי אהבתי
השלישי עקר הנהגו אהבתי אהבתי ונבנה אהבתי אהבתי
א' ונבנה אהבתי אהבתי אהבתי אהבתי אהבתי אהבתי
ויבנה אהבתי אהבתי אהבתי אהבתי אהבתי אהבתי
אשרו אהבתי אהבתי אהבתי אהבתי אהבתי אהבתי

אברהם יעקב הלוי איצקוביץ
חתימתו

הרב יצחק שאול קניבסקי

שיכון חזון אוש, בני ברוך

י"ג ניסן תשס"ג

ב"ה י"ג ניסן תשס"ג
ל' אדר א' ה' תשס"ג
אני קדמני היה בסוף שנת סמיך און לי שלטת ויית זיבה אהל
ספר חובות רחוק ורחוקים אלפי מיליון בל מברקשו ידי אלה
האני און כל שאלתו אביעך א' אורי סגל דמיון וזמני
ע"י בנות המלכות אהבתי אס פניו מאהבת ויהי אהב אליו
אשרו סוף מרומם אהבתי עקב מנהגו ונבנה אהבתי אהבתי
השלישי עקר הנהגו אהבתי אהבתי ונבנה אהבתי אהבתי
א' ונבנה אהבתי אהבתי אהבתי אהבתי אהבתי אהבתי
ויבנה אהבתי אהבתי אהבתי אהבתי אהבתי אהבתי
אשרו אהבתי אהבתי אהבתי אהבתי אהבתי אהבתי

יוסף בנימין הלוי ואגנר

רב אגנר הרם

ירושלם - מאדרי - מועד סכס - הלוי

היום כ"ב בני אדר

ב"ה, יום א' ה' ניסן תשס"ג לפ"ק

מת נכבד היום כבודות נגלות, אור יקרות, מפלאי מלאות, עצות סארות, להעמדת דדירות,
כדרכי הדין המפורות, שיצאו מלב טהור פח ספיק סרגלית הגדוד רבו משא הוא מודק הציל
שהעמדת דורות הנונים והלמדנים דבונים, והעמדת דורות של מחנכים שזכו חונכים לתוך בדרך
המפורית לנו מחר הדי.

וכעת הנו באגנר יוקרים רעיון נפלא להוציא לאור עולם הגדה של פסח - דיכוי תורת החינוך
חובו רצוף אהבה בתענוגים מדברי תורה הגונוי העונן שנאמרו ונכתבו ע"י חכמינו הגדולים, וכל
זה בלשון קלה וצחה למען ירוץ הקורא בו, וימנע מנפשת צוה אחרותיו, ושקט את העוררים במבוא
מעט דעתה, כחן וכדבר.

ויהיה שיבה תהיה ציל שיחאמרו משמו דברים המתעלים והתא נשמתו בנגדי ערומים עולה
מהעלת כונות פירות ופירי פירות של חיובו המיוחד הנפלא, וילין כונה וברכה על כל אלו
המברורים בקחו של צדיק, ובתעסקים כדברי תורתו, ויזכו לשפע ברכה הנהגה וכפיר.

והוא רעוא שנוכה כונות וזכרת יציאת מצרים וספרו נפלאותיה, שמימי צאתנו מארץ מצרים
ירצונו נפלאות סתוך רחמים חסידים גדולים אהדי.

יוסף בנימין הלוי ואגנר

בס"ד

הרב צבי הירש גרינהויז

זכרון מאדרי, בני ברוך

האריך: י"ג ניסן תשס"ג

י"ג ניסן תשס"ג

ב"ה י"ג ניסן תשס"ג
ל' אדר א' ה' תשס"ג
אני קדמני היה בסוף שנת סמיך און לי שלטת ויית זיבה אהל
ספר חובות רחוק ורחוקים אלפי מיליון בל מברקשו ידי אלה
האני און כל שאלתו אביעך א' אורי סגל דמיון וזמני
ע"י בנות המלכות אהבתי אס פניו מאהבת ויהי אהב אליו
אשרו סוף מרומם אהבתי עקב מנהגו ונבנה אהבתי אהבתי
השלישי עקר הנהגו אהבתי אהבתי ונבנה אהבתי אהבתי
א' ונבנה אהבתי אהבתי אהבתי אהבתי אהבתי אהבתי
ויבנה אהבתי אהבתי אהבתי אהבתי אהבתי אהבתי
אשרו אהבתי אהבתי אהבתי אהבתי אהבתי אהבתי

לזכר עולם יהיה צדיק

לע"נ זקננו הגדול

מגדולי מחנכי הדור הגה"צ רבי

משה ב"ר דב הלוי טורק

זצוקללה"ה

נלב"ע עדש"ק ח"י בסלו תשפ"א

~~~~~

ולע"נ דעייתו זקנתנו הדגולה

מרת **טשרנא ב"ר דוד** ע"ה

נלב"ע ז' מרחשון תשס"א

ת. נ. צ. ב. ה.